

✍ Інструкція для медсестер: Особливості проведення маніпуляцій для пацієнтів із протезами

1. Етика та підготовка до процедури

- **Запитуйте, а не припускайте:** Перед маніпуляцією уточніть: «Чи зручно вам у цьому положенні?», «Чи потрібно допомогти звільнити руку/ногу від одягу?».
- **Не використовуйте протез як підставку:** Ніколи не кладіть медичні лотки, джгути чи інструменти на протез. Це дорога і важлива частина тіла пацієнта.
- **Приватність:** Пацієнти з протезами можуть почуватися вразливо під час їхнього зняття. Забезпечте максимальну приватність (ширма, зачинені двері).

2. Маніпуляції при ампутації верхніх кінцівок

- **Вибір місця для забору крові/ін'єкції:** Якщо одна рука ампутувана, використовуйте вцілілу кінцівку. Якщо ампутація двостороння — забір крові може проводитися з вен стопи або інших доступних місць (за погодженням з лікарем).
- **Робота з одягом:** Якщо пацієнту важко закатати рукав, запропонуйте допомогу. Не тягніть за одяг різко, щоб не змістити кріплення протеза.
- **Фіксація:** Якщо пацієнт використовує протез як опору, переконайтеся, що поверхня (стіл чи кушетка) не ковзає.

3. Маніпуляції при ампутації нижніх кінцівок

- **Допомога з пересуванням:** При підготовці до процедури на кушетці (наприклад, ЕКГ або перев'язка кукси) запропонуйте руку для опори. Не намагайтеся підняти пацієнта за протез.
- **Зняття протеза:** Деякі процедури вимагають зняття протеза. Запитайте: «Чи потрібна вам допомога, щоб зняти протез, чи ви впораєтесь самі?». Забезпечте місце, де протез можна безпечно поставити (він не має падати або заважати проходу).
- **Догляд за куксою:** Якщо проводиться перев'язка або огляд кукси, звертайте увагу на ознаки подразнення від протеза (потертості, набряки). Обов'язково повідомте про це лікаря.

4. Психологічний комфорт

- **Нейтральність:** Сприймайте протез як звичайний допоміжний засіб (як окуляри). Не виявляйте надмірного здивування чи надмірного інтересу до його механізму під час маніпуляції.
- **Фантомні болі:** Пам'ятайте, що ветеран може відчувати біль у відсутній кінцівці. Якщо пацієнт каже про це, не ігноруйте, а зафіксуйте скаргу для лікаря.
- **Попередження про дотик:** Завжди попереджайте: «Зараз я торкнуся вашої руки», «Зараз буде прокол». Це особливо важливо для ветеранів із ПТСР, щоб уникнути різкої реакції на несподіваний дотик.

5. Безпека в кабінеті

- Приберіть зайві дроти, килимки або підставки, об які пацієнт на протезі може перечепитися.
- Переконайтеся, що стілець для пацієнта стабільний і має підлокітники (для полегшення вставання).